

Stručný obsah

Kapitola 1

Úvod do problematiky, vymezení základních pojmů

Inovace výrobků, služeb i výrobních procesů jsou náročné na znalosti, čas i finanční prostředky. Základní členění inovací je na technické a netechnické. Inovační proces je způsob, jak je inovace navržena, implementována a rozšířena.

Kapitola 2

Teoretické přístupy k pojetí a významu inovací

Nejznámějším autorem zabývajícím se inovacemi je J. A. Schumpeter. V regionálních teoriích od 50. let 20. století je kladen velký důraz na vznik a šíření inovací.

Kapitola 3

Rozvoj inovací v Evropské unii

EU klade na inovace velký důraz, neboť jsou považovány za jeden z hlavních faktorů pro zvýšení konkurenceschopnosti. Základním strategickým dokumentem je Lisabonská strategie.

Kapitola 4

Národní inovační systém a politika podpory inovací v ČR

Aktéry v inovačním systému v ČR jsou podniková sféra, sféra výzkumná a vzdělávací, finanční instituce a organizace veřejného sektoru. ČR má vypracovanou i vlastní Národní inovační politiku.

Kapitola 5

Regionální inovační systémy a rozvoj inovací v regionech ČR

Podpora inovací v jednotlivých regionech se liší. Řada regionů má svoji vlastní regionální inovační strategii, některé regiony budují speciální instituce pro podporu inovací a inovačního podnikání.

Kapitola 6

Hodnocení inovační aktivity a výzkumu a vývoje

Statistická šetření o inovacích probíhají na základě Oslo manuálu. Každoročně je zpracováváno European Innovation Scoreboard, které hodnotí inovační výkonnost jednotlivých států. Oblast výzkumu a vývoje má své specifické ukazatele, pomocí nichž ji lze hodnotit.

Kapitola 7

Inovační centra, podnikatelské inkubátory a vědecko-technické parky

Inovační centra napomáhají uvádění inovací na trh. Podnikatelský inkubátor je zařízení podporující začínající podnikatele. Vědecko-technický park je oblast, kde působí různé firmy, které často spolupracují s vysokými školami a výzkumnými ústavami.

Kapitola 8

Klastry

Klastry jsou místní koncentrace vzájemně propojených firem a institucí v konkrétním oboru. Jsou uznávány jako důležitý nástroj pro podporu konkurenceschopnosti.

Kapitola 9

Ochrana průmyslového vlastnictví

Duševní vlastnictví se členění na dvě samostatné kategorie – průmyslové vlastnictví a autorská práva. Mezi základní druhy průmyslového vlastnictví patří vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky a označení původu a topografie polovodičových prvků. Gestorem v oblasti duševního a průmyslového vlastnictví v ČR je Úřad průmyslového vlastnictví.

Kapitola 10

Financování inovačních firem

Inovační podnikání je náročné na kapitál. K financování činnosti je možné použít běžné zdroje jako jsou vlastní kapitál, úvěry a záruky nebo i alternativní formy financování jako je rizikový kapitál, business angels atd. K financování činnosti lze využít i veřejnou podporu.

Kapitola 11

Rámcové programy EU, podpora výzkumu a vývoje v podnicích

Hlavním smyslem rámcových programů EU je vytvoření Evropského výzkumného prostoru a zvýšení spolupráce mezi podniky a výzkumnou sférou. Na národní i mezinárodní úrovni existují i další programy na podporu VaV a inovací.

Úplný obsah

Obsah	5
Úvod	13
1. Úvod do problematiky, vymezení základních pojmů	15
1.1. Inovace a regionální rozvoj	16
1.2. Inovační procesy	22
1.3. Výzkum a vývoj	25
1.4. Transfer technologií	26
1.5. Zdroje inovačních příležitostí	27
2. Teoretické přístupy k pojetí a významu inovací	31
2.1. Joseph Alois Schumpeter	32
2.2. Neoklasické teorie regionálního rozvoje	34
2.3. Keynesiánské teorie regionálního rozvoje	36
2.4. Strukturalistické přístupy k regionálnímu rozvoji	37
2.5. Institucionální směry regionálního rozvoje	38
2.6. Další autoři	40
3. Rozvoj inovací v Evropské unii	43
3.1. Evropa před Lisabonskou strategií	44
3.2. Lisabonská strategie	45
3.3. Inovační politika po roce 2000	46
3.4. Vybrané nástroje a opatření na podporu inovací v Evropě	48
4. Národní inovační systém a politika podpory inovací v ČR	51
4.1. Národní inovační systém ČR	52
4.2. Inovační politika v ČR	55
4.3. Vědecko-výzkumná politika	61
5. Regionální inovační systémy a rozvoj inovací v regionech ČR	67
5.1. Regionální inovační systém	68
5.2. Regionální inovační strategie	69
5.3. Instituce na podporu inovací v regionech ČR	71

6. Hodnocení inovační aktivity a výzkumu a vývoje	75
6.1. Oslo manuál	76
6.2. Community Innovation Survey (CIS)	79
6.3. Český statistický úřad a šetření o inovacích	79
6.4. European Innovation Scoreboard (EIS)	81
6.5. Ukazatele hodnocení výzkumu a vývoje	83
7. Inovační centra, podnikatelské inkubátory a vědecko-technické parky	87
7.1. Inovační centra	88
7.2. Podnikatelské inkubátory	91
7.3. Vědeckotechnické parky	96
8. Klustry	101
8.1. Definice a typologie klastrů	102
8.2. Diamant konkurenční výhody	105
8.3. Přínosy klastrů	108
8.4. Identifikace a financování klastrů	109
8.5. Strategie rozvoje klastrů	110
8.6. Podpora klastrů ze strukturálních fondů	113
9. Ochrana průmyslového vlastnictví	115
9.1. Ochrana duševního vlastnictví	116
9.2. Průmyslové vlastnictví	116
Patenty	117
Užitné vzory	119
Průmyslové vzory	121
Ochranné známky	122
Další formy ochrany průmyslového vlastnictví	125
9.3. Ochrana průmyslového vlastnictví v zahraničí	126
Příhláška na národní úrovni	126
Ochrana průmyslového vlastnictví v Evropě	126
Ochrana průmyslového vlastnictví na mezinárodní úrovni	128
9.4. Patentové úřady a další organizace	129
Úřad průmyslového vlastnictví ČR	129
Evropský patentový úřad	129
Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)	130
Patentový úřad USA	130

10. Financování inovačních firem	133
10.1. Financování podniků v různých stádiích rozvoje	134
10.2. Dluhové financování	135
10.3. Rizikový kapitál	135
10.4. Business angels – neformální rizikový kapitál	138
10.5. Veřejná podpora	140
11. Rámcové programy EU, podpora výzkumu a vývoje v podnicích	143
11.1. Rámcové programy EU	144
11.2. Šestý rámcový program	146
11.3. Sedmý rámcový program	147
11.4. Programy související se 7. RP	152
11.5. Další programy na podporu VaV v podnicích	153
Shrnutí	157
Seznam zkratk	159
Příloha	163
Glosář	169
Rejstřík	173
Literatura	175